

EL CENTRE DE RECERCA I DIFUSIÓ DE LA IMATGE DE LA CIUTAT DE GIRONA

Antecedents

L'any 1982, a partir d'un fons inicial d'unes 6.000 fotografies, l'Ajuntament de Girona va acordar de crear mitjançant acord de la Comissió Municipal Permanent de 16 de gener, l'**Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona (AIAG)**.

Els objectius que marcava l'AIAG d'ençà del moment de la seva creació i que en línies generals es concretaven a aplegar tota mena de material fotogràfic i audiovisual, que tingués com a tema preferent qualsevol aspecte de la vida de la nostra ciutat, actual o al llarg del temps, s'estan acomplint fins el dia d'avui: en 17 anys el fons documental custodiat ha passat de les 6.000 fotografies inicials a un total d'unes 650.000 (positius i negatius), prop de 800 pel·lícules i reportatges i uns 25.000 discos.

Aquestes xifres s'han assolit portant a terme una activa política de captació i acceptació de fons particulars (Unal, Lux, Quim Curbet, Buil, Joan Masó, Moisès Tibau, Sans, Jou, Varés, Cordón, Puigvert, Lladó, Ràdio Girona, etc.) i a partir de les adquisicions regulars fruit del seguiment de les transformacions urbanístiques de la ciutat i d'alguns dels seus esdeveniments socials, així com de la compra d'una col·lecció particular (Bronsons).

Evidentment, en el transcurs d'aquests anys s'han desenvolupat tot un seguit d'actuacions centrades especialment en quatre àmbits: tractament i descripció de la documentació, difusió, formació i foment.

Pel que fa al tractament i descripció de la documentació, especialment la fotogràfica, l'elaboració a partir de l'any 1990 d'un programa informàtic de gestió, ha permès la creació d'una metodologia i una tecnologia pròpies (que hem exportat i exportem a d'altres centres) que en molts d'aspectes ha esdevingut un punt de referència a nivell de l'estat espanyol.

En l'àmbit de la difusió, la documentació custodiada ha estat objecte d'una explotació que si bé no podem qualificar d'exhaustiva sí que ha estat suficient per donar a conèixer a la majoria de ciutadans el contingut general i la importància i transcendència dels nostres fons.

En aquests anys s'han elaborat 11 publicacions de la col·lecció *Girona en imatges*, s'han publicat 5 volums que recullen les actes de les *Jornades sobre Imatge i Recerca*, s'han fet i s'ha col·laborat en *exposicions* i s'han dut a terme diverses *projeccions* de material fílmic, sense oblidar la participació en moltes publicacions i activitats de tercers.

En aquest apartat cal tenir en compte l'efecte positiu que aquesta política de difusió ha tingut per tal de poder captar nous fons documentals.

Les Jornades *Imatge i Recerca* han centrat l'actuació en l'àmbit formatiu. D'ençà de l'any 1990, i amb periodicitat biennal aquest fòrum de debat ha convocat uns 150 especialistes en cada edició procedents en la seva major part de l'àmbit català, però amb presència també d'experts de la resta de l'estat.

En aquest mateix àmbit hi podem incloure l'existència d'una *Biblioteca especialitzada en Imatge Fotogràfica* que, juntament amb la que s'anirà configurant al *Museu del Cinema*, poden esdevenir un servei de gran importància.

En aquest apartat cal remarcar també les tasques d'assessorament a tercers que de manera continuada, i procedents d'arreu de l'estat, es produeixen.

La publicació de manuals com **Patrimoni cultural i drets d'autor. Instruments per a la seva gestió** (Girona, 1998) en col·laboració amb l'Associació d'Arxivers de Catalunya, l'Associació de Museòlegs de Catalunya i la Unió de Professionals de la Imatge i Fotografia de Catalunya, han estat una aportació més en l'intent de contribuir a la normalització de les relacions entre els professionals de la fotografia i els responsables dels centres que en gestionen la seva conservació i explotació.

En l'àmbit del foment les actuacions s'han centrat en l'adquisició de reportatges fotogràfics que reflecteixen els actes socials i les transformacions urbanístiques de la ciutat, la compra d'alguna col·lecció de fotografies amb valor artístic i com a activitat més remarcable l'encàrrec a un fotògraf professional de l'elaboració del projecte **Girona 2000. Testimoni fotogràfic**, que té com a objectiu l'elaboració d'una sèrie de reportatges fotogràfics que reflecteixin les formes de vida de la ciutat de Girona de final del segle XX.

EL CENTRE DE RECERCA I DIFUSIÓ DE LA IMATGE (CRDI)

L'important volum del fons documental custodiat, així com el conjunt d'actuacions i activitats desenvolupades en els diferents àmbits que acabem d'esmentar, varen fer possible que el setembre de 1997 l'Ajuntament de Girona creés el CRDI, que persegueix situar preferentment el ciutadà, els professionals del sector i la resta d'equipaments de la ciutat que custodien fons documentals en imatge, en l'objecte i subjecte de la seva actuació.

Pel que fa a la instal·lació dels fons, el juliol de 1999 es va inaugurar un nou equipament amb un total de 80 m² que preveu una zona de 40m² de dipòsit climatitzat (dues seccions de 12°C i 18°C de temperatura i 35% i 50% d'humitat, respectivament) que contenen un total de 450 ml. d'armaris compactes. L'espai inclou també una zona de recepció i oficines i una sala de treball i laboratori de reproducció.

La missió del CRDI és conèixer, protegir, fomentar, oferir i divulgar a la ciutadania el patrimoni documental en imatge de la **ciutat de Girona**. Per a la seva consecució és planteja els següents objectius generals:

Oferir a la ciutadania la possibilitat de conèixer en la seva integritat el contingut de la documentació en imatge existent en els fons documentals públics i privats de la ciutat de Girona.

Oferir a la ciutadania i als professionals del sector un espai expositiu per a la divulgació del patrimoni documental en imatge i de les obres de creació artística.

Oferir a la ciutadania instruments únics , i compartits per tots els centres, que permetin un accés regulat homogeni a la documentació en imatge.

Oferir a la ciutadania i als professionals del sector un espai de formació plural i adequat als diferents nivells i necessitats.

Oferir una metodologia de treball que pugui ser compartida pels diferents professionals responsables de gestionar, o que generen, fons documentals en imatge públics i privats.

Oferir una tecnologia de tractament i conservació de les imatges que pugui ser compartida pels diferents professionals responsables de gestionar, o que generen, fons documentals en imatge públics i privats.

Explorar els camins de les noves tecnologies per tal de conèixer com poden contribuir a la preservació i a l'ús de la documentació.

Vincular-se amb tots aquells centres públics (Universitats, etc.) i privats, nacionals i internacionals per tal de generar sinergies que garanteixin una major qualitat d'oferta i servei als ciutadans.

Fomentar la presa de consciència en relació als drets d'autor i de propietat intel·lectual dels fotògrafs.

Crear, a partir d'una política d'adquisicions, una col·lecció fotogràfica d'autors contemporanis vinculats a la ciutat.

GIRONA. GUIA DE FONDS EN IMATGE

L'acompliment del que es desprèn dels objectius generals que hem esmentat justifiquen i han motivat l'edició de la publicació **Girona. Guia de fons en imatge**.¹ Un primer balanç del treball col·lectiu realitzat fins ara permet constatar la col·laboració activa de 15 institucions públiques i privades, que detenen la titularitat de 24 centres els quals gestionen un total de 68 fons i/o col·leccions. O dit d'una altra manera, la ciutat té un patrimoni de prop de 3.100.000 fotografies i més de 4.700 pel·lícules que són a disposició de qualsevol persona interessada.

Aquest treball interdisciplinari ha permès conèixer no només els distints fons en imatge, sinó que ha fet possible que els diferents professionals elaboréssim

¹ Boadas, Joan; Casellas Lluís-Esteve (dir.): **Girona. Guia de fons en imatge**. Girona, Ajuntament de Girona, 1999, 227 p.

una metodologia de treball conjunta que permet una descripció homogènia de la documentació, independentment de qui en sigui el titular. Altrament, l'acceptació d'unes normes o condicions homogènies d'accés i ús als diferents centres és un primer pas que ha de facilitar-ne als usuaris la seva aproximació i ha de contribuir a evitar respostes diferents davant de situacions molt semblants.

GIRONA. LES IMATGES DEL SEGLE

Paral·lelament a la preparació de la VI edició de les **Jornades Imatge i Recerca** (novembre del 2000) el CRDI desenvolupa el projecte **Girona. Les imatges del segle**. L'objectiu final d'aquesta actuació és l'elaboració de diversos productes editorials (llibre, vídeo, cd) que recullin aquelles imatges (fixes i en moviment) que amb un alt valor documental contribueixin a explicar l'evolució urbanística, econòmica i social de la nostra ciutat en el transcurs d'aquest segle que ara s'acaba.

El coneixement dels fons custodiats a Girona (gràcies a l'edició de la Guia de fons en imatge) així com els primers resultats de recerques fetes a diferents centres de Barcelona, Madrid, Paris i Amsterdam, ens permeten ser relativament optimistes i, amb tota seguretat comportaran l'aparició de nou material fins ara desconegut per a nosaltres.

Joan Boadas i Raset
Arxiver Municipal de Girona
Director del CRDI
Girona, novembre de 1999

ELS FILMS DEL CRDI. UNA MOSTRA

Dels prop de 800 títols que componen el fons d'imatge en moviment del CRDI, en presentem una petita mostra que pretén únicament deixar constància de les diverses procedències i dels diversos donants.

FESTA DE PRIMAVERA. PALAFRUGELL (1964)

Director: Jordi Bosch i Mollera
Producció:
Procedència: Jordi Bosch i Mollera
Recuperat per: CRDI
Pas: 8 mm.
Emulsió: color
Metratge: 38 m.
Lloc de dipòsit: Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI)
Sinopsi: Reportatge sobre les festes de Primavera

EXPOSICIÓN. FLORES SAN PEDRO (1968)

Director: Jordi Bosch i Mollera
Producció:
Procedència: Jordi Bosch i Mollera
Recuperat per: CRDI
Pas: 8 mm.
Emulsió: color
Metratge: 30 m.
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Reportatge sobre l'exposició de flors a Sant Pere de Galligants. Girona

CORPUS A SANT FELIU (1966)

Director: Jordi Bosch i Mollera
Producció:
Procedència: Jordi Bosch i Mollera
Recuperat per: CRDI
Pas: 8 mm.
Emulsió: color
Metratge: 50 m.
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Reportatge de la processó de Corpus

VILOBI D' ONYAR (1953)

Director: Joaquim Puigvert i Pastells
Producció:
Procedència: Joaquim Puigvert i Pastells
Recuperat per: CRDI
Pas: 9'5 mm.
Emulsió: b/n
Duració: 15'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Reportatge sobre Vilobí d' Onyar

COP D'ULL A GIRONA (1954)

Director: Joaquim Puigvert i Pastells
Producció:
Procedència: Joaquim Puigvert i Pastells
Recuperat per: CRDI
Pas: 9'5 mm.
Emulsió: b/n i color
Duració: 21'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Reportatge sobre Girona

EL NOVATO I EL CAZADOR BURLADO

Director: Benjamí Cerdón i Puig
Producció:
Procedència: Benjamí Cerdón i Puig
Recuperat per: CRDI
Pas: 8 mm.
Emulsió: color
Metratge: 83 m.
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Un home buscant bolets es troba amb un caçador i aquest li aconsella llençar-los perquè són verinosos, ...

LA ESPERA (1964)

Director: Benjamí Cerdón i Puig
Producció:
Procedència: Benjamí Cerdón i Puig
Recuperat per: CRDI
Pas: 8 mm.
Emulsió: b/n
Metratge: 83 m.
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: L'espera interminable de l'enamorat fins que arriba la promesa.. ...

ESPAÑA AL DIA (1938)

Director:
Producció: CINAES
Procedència: Cinema Àlbeniz
Recuperat per: CRDI
Pas: 35 mm
Emulsió: b/n
Duració: 16'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: *Noticiero nacional. Exposición de la vida en la URSS de colegiales, festival deportivo etc...*

JOCS DE MANS (s/d)

Director:
Producció: CINAES
Procedència: Cinema Àlbeniz
Recuperat per: CRDI
Pas: 35 mm
Emulsió: b/n
Duració: 2'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Escenari amb 4 personatges masculins fent mim...

X APLEC DE SANT MARTI SACALM (1943)

Director: Antoni Varés i Martinell
Producció:
Procedència: Lluïsa de Batlle de Molar
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Duració: 11'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Església romànica de Sant Martí Sacalm, diversos aspectes del poble, concurs de flors de camp, sardanes, ...

II DESCENS DEL RIU TER (1945)

Director: Antoni Varés i Martinell
Producció:
Procedència: Lluïsa de Batlle de Molar
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Duració: 4'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Pedret i el riu Ter. Recorregut de piragües pel riu Ter.

EL CASTILLO MALDITO (1949- 1950)

Director: Antoni Varés i Martinell
Producció:
Procedència: Lluïsa de Batlle de Molar
Recuperat per: CRDI
Pas: 9'5 mm
Emulsió: b/n
Duració: 15'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Pel·lícula basada amb el poema popular Il castello maladetto

LA LLEGADA Y ESTANCIA DE LA VIRGEN BLANCA EN GERONA (1951)

Director: Antoni Varés i Martinell
Producció:
Procedència: Lluïsa de Batlle de Molar
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Duració: 20'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Preparatius de la festa amb carrers adornats amb garlandes de flors, rosari de l'aurora, processó de les torxes, missa de malalts a la Devesa

NIÑOS (1951 -1953)

Director: Antoni Varés i Martinell
Producció:
Procedència: Lluïsa de Batlle de Molar
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Duració: 22'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Uns vailets plens de vida i d'amor, omplen aquesta història

LA PRESA DE SUSQUEDA EN EL RIO TER (1968)

Director: Narcís Sans i Prats
Producció:
Procedència: Família Sans
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: color
Duració: 30'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Construcció de la presa de Susqueda

RUTAS DEL ROMANICO. Província de Gerona (1962)

Director: Narcís Sans i Prats
Producció:
Procedència: Família Sans
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Metratge : 600 m
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Recorregut pels monuments més importants del romànic de la província de Girona

FIRES DE GIRONA (1950)

Director: Narcís Sans i Prats
Producció:
Procedència: Família Sans
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Duració: 2' 37"
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Aspectes diversos de les Fires de Girona: carreres de cotxes, motos i cavalls

BARRAQUISMO EN GERONA (1963)

Director: Narcís Sans i Prats
Producció:
Procedència: Família Sans
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Duració: 4'
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Reportatge sobre el barraquisme a Montjuïc. Girona

RESCATE DE 4 AVIADORES MUERTOS EN LA LADERA ESPAÑOLA DEL PUIGMAL (1975)

Director: Narcís Sans i Prats
Producció:
Procedència: Família Sans
Recuperat per: CRDI
Pas: 16 mm
Emulsió: b/n
Metratge:
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Reportatge sobre l'accident amb l'avioneta de la " RAC de Balears "

PREMIO (1965)

Director: Emili Marquès i Reixach
Producció:
Procedència: Emili Marquès i Reixach
Recuperat per: CRDI
Pas: 8 mm
Emulsió: color
Metratge: 15 m
Lloc de dipòsit: CRDI
Sinopsi: Un pintor, després de moltes peripècies, guanya el premi en un concurs de pintura.....